T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/141
KARAR NO : 2017/218
KARAR TR : 10.04.2017

ÖZET: Emekli Sandığı emeklisi olan davacıya kalp rahatsızlığı nedeniyle takılan ve davacı tarafından ödenen ilaçlı stentin bedelinin yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerekti hk.

-
-
-
-

K A R A R

-
-

Davacı : M.B.
Vekili : Av. Dr. N.Ö.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. Ö.B.

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 37.896.021.1 A-46 sicil numarası ile kayıtlı emekli memur olduğunu, Şişli F.N.Hastanesi'nde 2 kez kalp operasyonu geçirdiğini, bu operasyonlarda kullanılan tıbbi malzemeler ve tedavi masraflarının bedelinin müvekkilince ödenmiş olduğunu ve bu durumun 21.02.2007 ve 15.09.2006 tarihli müvekkili adına kesilmiş faturalar ile sabit olduğunu, müvekkili Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nden bu ücretlerin geri ödenmesini dilekçe ile talep etmiş ise de kendisine herhangi bir cevabın verilmediğini, dolayısıyla bir yanıtın alınmaması nedeni ile dava açıldığını belirtmiş, müvekkilinin geçirdiği kalp operasyonundaki stent bedeli olan 15.600,00 TL'nın 15.09.2006 fatura tarihinden itibaren yasal faizi ile beraber geri ödenmesi istemiyle idari yargıda dava açmıştır.

İstanbul 3. İdare Mahkemesi 10.2.2009 tarih ve E:2009/210 K:2009/215 sayı ile, 2577 sayılı Kanun'un 32/1. Maddesinde; "Göreve ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla bu kanunda veya özel kanunlarda yetkili idare mahkemesinin gösterilmemiş olması halinde, yetkili idare mahkemesi, dava konusu olan idari işlemi veya idari sözleşmeyi yapan idari merciin bulunduğu yerdeki idare mahkemesidir." kuralına yer verildiği, bu durumda, idari davalarda yetkiyi düzenleyen ve 2577 Sayılı Yasanın 32/1.maddesi uyarınca uyuşmazlığın dava konusu işlemi tesis eden idari merciin bulunduğu yerde yetkili olan İdare Mahkemesince çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanunun 15. maddesinin l/a bendi uyarınca davanın yetki yönünden reddine karar vermiştir.

ANKARA 3. İDARE MAHKEMESİ 26.7.2011 gün ve E:2009/591, K:2011/1949 sayı ile, 5510 sayılı Yasa'nın 101. maddesinde "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür. " hükmüne yer verildiği, davacı tarafından, 15,600 TL tedavi ve tıbbi malzeme giderinin ödenmesine ilişkin isteminden kaynaklanan uyuşmazlığın anılan Yasa hükmü kapsamında olduğu anlaşıldığından, anılan Yasa hükmü uyarınca davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu; davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 12. İş Mahkemesi: 11/12/2014 gün ve E:2011/975, K:2014/767 sayı ile, 2006 yılında Sosyal Güvenlik Kurumundan stent ödemesi yapılması mevzuata uygun olmadığı ve o tarih itibariyle stent bedeli hakkında "herhangi bir kurumdan geri ödeme talep edilemeyeceği" konusunda mutabakata varıldığı fatura şerhinden anlaşılmış; Sosyal Güvenlik Kurumundan bu miktarın tahsil edilmesinin özel borç ilişkileri çerçevesinde uygun düşmediği, 2008 tarihli ve şu anda değişmiş mevzuatı olan bir konuda alınmış Danıştay Kararının bu davayı etkilemeyeceği, ancak son dönemde verilen benzeri medikal malzemelerin ödenmesine ilişkin Yargıtay Hukuk Daireleri kararlarında "Rayiç Bedel" araştırması yapılmasından sonra ödemenin yapılmasının gerekliliğine dikkat çekildiği, bu nedenlerle davacı tarafa tıbbi gereklilik üzerine uygulanan 3 adet ilaçlı stentin 2006 yılı piyasa rayiç fiyatlarına göre 15.600,00 TL olduğu anlaşılmış olmakla; gerekçeli ve hüküm kurmaya yeterli bulunarak itibar edilen bilirkişi raporu doğrultusunda davanın kabulüne karar vermiş, bu karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 21.Hukuk Dairesi : 8.12.2015 gün ve E: 2015/3328, K:2015/22011 sayı ile, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceğinden bunların iptali için açılan davaların çözüm yerinin İdari yargı yeri olduğu; somut olayda davacının ölen eşinden dolayı 5434 sayılı Yasa kapsamında emekli sandığından aylık aldığı, 5510 sayılı Kanun'un geçici 4.maddesinde değişiklik getiren 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce mevcut statüsünde bulunduğu göz önünde bulundurularak ve 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken işin esasına girilerek

yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan kararın bozulmasına karar vermiştir.

İSTANBUL 22. İŞ MAHKEMESİ07/04/2016 gün ve E:2016/41, K:2016/183 sayı ile, bozma kararına uyarak, 5510 sayılı Kanun'un geçici 4.maddesinde değişiklik getiren 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce mevcut statüsünde bulunduğu göz önünde bulundurularak ve 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Birgül KURT, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 10.04.2017 günlü toplantısında:

İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, kalp rahatsızlığı nedeniyle ilaçlı stent takılan emekli sandığı emeklisi olan davacıya Kurumca ödenmeyen 15.600,00 TL tedavi giderinin fatura tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tahsili istemiyle açılmıştır.

Dava dosyalarının incelenmesinden; davacının 37.896.021.1 A-46 sicil numarası ile kayıtlı emekli memur olduğu, Şişli F.N.Hastanesi'nde 2 kez kalp operasyonu geçirdiği, bu operasyonlarda kullanılan tıbbi malzemeler ve tedavi masraflarının bedelinin ödenmiş olduğu ve bu durumun 21.02.2007 ve 15.09.2006 tarihli faturalar ile sabit olduğu, davacının Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nden bu ücretlerin geri ödenmesini dilekçe ile talep ettiği ancak kendisine herhangi bir cevabın verilmediği, bir yanıtın alınmaması nedeni ile dava açıldığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği

açıktır…”

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun’un değil 5510 sayılı Kanun’un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası’nın 158.maddesindeki “…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi’nin kararı esas alınır ” hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun’a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin “idari işlem” ve “idari eylem” niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce devlet memuru olarak emekli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 3. İdare Mahkemesinin 26.7.2011 gün ve E:2009/591, K:2011/1949 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 3. İdare Mahkemesinin 26.7.2011 gün ve E:2009/591, K:2011/1949 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 10.04.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Birgül	Mehmet	Yüksel
KURT	AKBULUT	DOĞAN